

1	กฎหมายแรงงาน	19
1.1	ความเบื้องต้น	19
1.2	ความหมายของกฎหมายแรงงาน	21
1.3	ขอบเขตของกฎหมายแรงงาน	21
1.4	ลักษณะของกฎหมายแรงงาน	22
1.5	วิวัฒนาการกฎหมายแรงงานของไทย	24
1.6	กฎหมายแรงงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานฉบับสำคัญของไทย	31
2	สัญญาจ้างแรงงาน	37
2.1	แนวความคิดและความหมายของจ้างแรงงาน	37
2.2	ลักษณะสำคัญของสัญญาจ้างแรงงาน	40
2.3	ตัวอย่างที่ถือว่าเป็นสัญญาจ้างแรงงาน	50
2.4	ตัวอย่างที่ไม่ถือว่าเป็นจ้างแรงงาน	55
2.5	เปรียบเทียบสัญญาจ้างทำของ	65
2.6	เปรียบเทียบสัญญาตัวแทน	70
3	รูปแบบของสัญญาจ้างแรงงาน	73
3.1	รูปแบบของสัญญาจ้างแรงงาน	73
3.2	ควรทำสัญญาจ้างเป็นหนังสือ	74
3.3	ทะเบียนลูกจ้าง เอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้าง ค่าตอบแทน และการยื่นแบบแสดงสภาพการจ้างและสภาพการจ้าง	75
3.4	ข้อตกลงในสัญญาจ้างแรงงาน	76
3.5	การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อตกลงในสัญญาจ้างแรงงาน	90
4	นายจ้าง ลูกจ้าง และบุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับนายจ้าง	93
4.1	นายจ้าง	93
4.2	บุคคลที่ต้องร่วมรับผิดชอบกับนายจ้าง	104
4.3	ลูกจ้าง	106

5	การค้ำประกันการทำงานของลูกจ้าง	119
5.1	ความเป็นมาของการเรียกหรือรับหลักประกัน	119
5.2	ประเภทของการประกัน	120
5.3	ข้อห้ามเรียกหรือรับหลักประกัน	121
5.4	ลักษณะหรือสภาพของงานที่เรียกหรือรับหลักประกันได้	122
5.5	หลักเกณฑ์และวิธีการเรียกหรือรับหลักประกัน	123
5.6	ความรับผิดชอบและการคืนหลักประกัน	125
5.7	เขตอำนาจศาล	135
5.8	อายุความฟ้องให้รับผิดชอบหลักประกันการทำงาน	135
6	จ้างทดลองงาน	136
6.1	ความหมาย	136
6.2	เงื่อนไขและระยะเวลาทดลองงาน	136
6.3	การคุ้มครองตามกฎหมาย	138
7	สิทธิหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	144
7.1	สิทธิและหน้าที่ของลูกจ้าง	144
7.2	สิทธิและหน้าที่ของนายจ้าง	173
7.3	อายุความฟ้องเรียกร้องสิทธิตามสัญญาจ้าง	183
8	การใช้แรงงานหญิง	184
8.1	งานที่ห้ามไม่ให้ลูกจ้างหญิงทำ	185
8.2	กำหนดเวลาที่ห้ามไม่ให้ลูกจ้างหญิงทำงาน	186
8.3	การให้ความคุ้มครองลูกจ้างหญิงที่ตั้งครรภ์	186
8.4	การคุ้มครองความเสมอภาคระหว่างลูกจ้างหญิงกับลูกจ้างชาย	189
8.5	การคุ้มครองลูกจ้างหญิงจากการถูกล่วงเกินทางเพศ	191

9	การใช้แรงงานเด็ก	195
9.1	ห้ามรับเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี เข้าทำงานเป็นลูกจ้าง	197
9.2	การรับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าทำงานเป็นลูกจ้าง	197
9.3	เวลาทำงานและเวลาพักของลูกจ้างหนุ่มสาว	198
9.4	ลักษณะงานและสถานที่ที่ห้ามไม่ให้ลูกจ้างหนุ่มสาวทำ	199
9.5	การคุ้มครองการจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างหนุ่มสาว	200
9.6	ลูกจ้างหนุ่มสาวมีสิทธิลาเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการทำงาน	201
10	เวลาทำงานปกติและเวลาพัก	202
10.1	เวลาทำงานปกติ	202
10.1.1	แนวความคิด	202
10.1.2	เวลาทำงานปกติและชั่วโมงทำงานปกติ	203
10.2	เวลาพักระหว่างการทำงาน	211
10.2.1	แนวความคิดและความหมายของเวลาพัก	211
10.2.2	เวลาพักหรือไม่	213
10.2.3	หลักเกณฑ์การจัดให้มีเวลาพัก	214
10.2.4	การให้ลูกจ้างทำงานในเวลาพัก	216
10.2.5	ค่าตอบแทนการทำงานในเวลาพัก	217
11	วันหยุดและวันลา	219
11.1	วันหยุด	219
11.1.1	วันหยุดประจำปี	219
11.1.2	วันหยุดตามประเพณี	220
11.1.3	วันหยุดพักผ่อนประจำปี	224
11.2	วันลา	236
11.2.1	ลาป่วย	236
11.2.2	ลาทำหมัน	241
11.2.3	ลาคลอด	241

11.2.4	ลากิจ	244
11.2.5	ลาข้าราชการทหาร	244
11.2.6	ลาฝึกอบรม	245
11.2.7	ลาเพื่อกิจกรรมสหภาพแรงงาน	246
12	ค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด	249
12.1	ค่าจ้าง	249
12.1.1	ความหมายของค่าจ้าง	249
12.1.2	ค่าจ้างขั้นต่ำและค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน	271
12.1.3	เงินที่นายจ้างจ่ายในระหว่างปิดกิจการชั่วคราว	276
12.1.4	ค่าจ้างในระหว่างนัดหยุดงานและปิดงาน	283
12.1.5	ค่าจ้างในวันหยุดและวันลา	284
12.1.6	เงินที่นายจ้างจ่ายกรณีพนักงานระหว่างสอบสวนความผิด	287
12.2	ค่าล่วงเวลา	288
12.2.1	ความหมาย	288
12.2.2	ประเภทของค่าล่วงเวลา	290
12.2.3	หลักเกณฑ์การทำงานล่วงเวลา	290
12.2.4	อัตราค่าล่วงเวลา	292
12.2.5	การคำนวณค่าล่วงเวลา	294
12.2.6	การตกลงเหมาค่าล่วงเวลารวมไปกับค่าจ้าง	295
12.2.7	ลูกจ้างที่ไม่มีสิทธิได้ค่าล่วงเวลา	296
12.2.8	อายุความฟ้องเรียกค่าล่วงเวลาและการตกลงสละสิทธิ	301
12.3	ค่าทำงานในวันหยุด	301
12.3.1	ความหมาย	301
12.3.2	หลักเกณฑ์การทำงานในวันหยุด	301
12.3.3	อัตราค่าทำงานในวันหยุด	302
12.3.4	ลูกจ้างที่ไม่มีสิทธิได้รับค่าทำงานในวันหยุด	304

12.4	การจ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด	304
12.4.1	จ่ายโดยเสมอภาคให้แก่ลูกจ้างชายและหญิง	304
12.4.2	จ่ายด้วยเงินตราไทย	305
12.4.3	จ่าย ณ สถานที่ที่ลูกจ้างทำงาน	305
12.4.4	กำหนดเวลาจ่าย	305
12.4.5	ความรับผิดในดอกเบี้ยและเงินเพิ่ม	307
12.4.6	การหักค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด	312
12.4.7	อายุความฟ้องเรียกค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด	318
13	เงินทดแทน	320
13.1	แนวความคิดและกฎหมาย	320
13.2	ขอบเขตของกฎหมาย	321
13.3	กรณีที่ทำให้ความคุ้มครอง	321
13.4	กองทุนเงินทดแทนและเงินสมทบ	332
13.5	หน้าที่นายจ้าง	334
13.6	เงินทดแทนและผู้มีสิทธิได้รับ	335
13.7	ข้อยกเว้น ไม่จ่ายเงินทดแทน	338
13.8	การคุ้มครองเงินทดแทน	339
13.9	การขอรับเงินทดแทนและการพิจารณาวินิจฉัย	339
14	ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานและข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	342
14.1	ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน	342
14.1.1	นายจ้างที่มีลูกจ้าง 10 คนขึ้นไปต้องมีข้อบังคับฯ เป็นหนังสือ	342
14.1.2	การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน	345
14.2	ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	346
14.2.1	ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	346
14.2.2	องค์ประกอบของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	346
14.2.3	ประเภทของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	349

14.2.4	ข้อเหมือนและข้อแตกต่างระหว่างข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ที่เกิดจากการแจ้งข้อเรียกร้องและที่ไม่ได้เกิดจากการแจ้งข้อเรียกร้อง	352
14.2.5	แก้ไขข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างทำฝ่ายเดียวไม่ได้	354
14.2.6	การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	357
14.2.7	ผลผูกพันของข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง	392
15	คณะกรรมการลูกจ้าง	399
15.1	แนวความคิดเกี่ยวกับคณะกรรมการลูกจ้าง	399
15.2	หลักเกณฑ์การจัดตั้งคณะกรรมการลูกจ้าง	401
15.3	จำนวนกรรมการลูกจ้าง	402
15.4	วิธีการจัดตั้งกรรมการลูกจ้าง	403
15.5	หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการลูกจ้าง	404
15.6	วาระและการพ้นจากตำแหน่ง	407
15.7	สิทธิและหน้าที่ของนายจ้างต่อกรรมการลูกจ้าง	408
15.8	การคุ้มครองกรรมการลูกจ้าง	411
16	สหภาพแรงงาน	430
16.1	แนวความคิดและความหมายของสหภาพแรงงาน	430
16.2	ประเภทของสหภาพแรงงาน	431
16.3	การจัดตั้งสหภาพแรงงาน	431
16.4	สมาชิกสหภาพแรงงาน	435
16.5	สิทธิและหน้าที่ของสหภาพแรงงาน	437
16.6	การควบและการเลิกสหภาพแรงงาน	443
16.6.1	การควบสหภาพแรงงาน	443
16.6.2	การเลิกสหภาพแรงงาน	443
16.7	สหพันธ์แรงงานและสภาองค์กรการลูกจ้าง	444

17	วินัยและการลงโทษทางวินัย	446
17.1	ความหมายและวัตถุประสงค์	446
17.2	ผู้มีอำนาจกำหนดวินัย	447
17.3	วินัยและการลงโทษมีอยู่ในข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน	448
17.4	ประเภทของวินัย	449
17.5	ขอบเขตของวินัย	449
17.6	วินัยที่ดี	454
17.7	สาเหตุของการฝ่าฝืนวินัย	455
17.8	โทษทางวินัย	455
17.9	ขั้นตอนการลงโทษทางวินัย	458
18	สินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า	488
18.1	หลักเกณฑ์การบอกกล่าวล่วงหน้า	489
18.1.1	สัญญาจ้างที่มีกำหนดเวลาจ้าง เมื่อครบกำหนดสัญญาจ้างสิ้นสุดลง โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า	489
18.1.2	สัญญาจ้างที่ไม่มีกำหนดเวลาจ้าง ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นหนังสือก่อนเลิกจ้าง	491
18.2	ข้อยกเว้นไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า	501
18.3	ดอกเบี้ย การตกลงสละสิทธิและอายุความ	525
19	ค่าชดเชย	527
19.1	ความหมาย	527
19.2	หลักเกณฑ์การจ่ายค่าชดเชย	530
19.2.1	ต้องมีการเลิกจ้างลูกจ้าง	531
19.2.2	ลูกจ้างทำงานติดต่อกันครบ 120 วันขึ้นไป	557

19.3	ข้อยกเว้นไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย	562
19.3.1	กรณีงานพิเศษ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงานฯ มาตรา 118	
	วรรคสามและวรรคสี่	562
19.3.2	ลูกจ้างทุจริตต่อหน้าที่	571
19.3.3	ลูกจ้างทำผิดอาญาโดยเจตนาต่อนายจ้าง	582
19.3.4	ลูกจ้างจงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย	585
19.3.5	ลูกจ้างประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายร้ายแรง	
	นายจ้างเลิกจ้างได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย	595
19.3.6	ลูกจ้างฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของนายจ้าง	
	กรณีร้ายแรง	600
19.3.7	ลูกจ้างฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน	
	หรือคำสั่งกรณีไม่ร้ายแรง	622
19.3.8	ลูกจ้างละทิ้งหน้าที่ 3 วันทำงานติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร	
	นายจ้างมีสิทธิเลิกจ้างได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย	640
19.3.9	ลูกจ้างได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด	
	นายจ้างเลิกจ้างได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย	650
19.4	อัตราค่าชดเชย	652
19.4.1	เท่ากับค่าจ้างสุดท้าย 30 วัน	652
19.4.2	เท่ากับค่าจ้างสุดท้าย 90 วัน	653
19.4.3	เท่ากับค่าจ้างสุดท้าย 180 วัน	653
19.4.4	เท่ากับค่าจ้างสุดท้าย 240 วัน	653
19.4.5	เท่ากับค่าจ้างสุดท้าย 300 วัน	653
19.4.6	เท่ากับค่าจ้างสุดท้าย 400 วัน	653
19.5	การตกลงยกเว้นหรือสละสิทธิเรียกค่าชดเชย ดอกเบี้ย และอายุความ	655
19.5.1	การตกลงยกเว้นหรือสละสิทธิเรียกร้องเงินค่าชดเชย	655
19.5.2	ดอกเบี้ยในค่าชดเชย	656
19.5.3	อายุความ	656

20	ค่าชดเชยพิเศษ	657
20.1	ค่าชดเชยพิเศษเนื่องจากการย้ายสถานประกอบการ	657
20.1.1	แนวความคิดและความเป็นมา	657
20.1.2	หลักเกณฑ์การจ่าย	659
20.2	ค่าชดเชยพิเศษเนื่องจากการนำเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีแทนลูกจ้าง	665
20.2.1	แนวความคิดและความเป็นมา	665
20.2.2	หลักกฎหมาย	666
20.2.3	หลักเกณฑ์การจ่ายค่าชดเชยพิเศษ	667
20.3	อายุความฟ้องเรียกค่าชดเชยพิเศษ	670
21	เลิกจ้างไม่เป็นธรรม	671
21.1	แนวความคิด	671
21.2	หลักเกณฑ์เลิกจ้างไม่เป็นธรรม	672
21.3	กรณีถือว่าเลิกจ้างไม่เป็นธรรม	673
21.4	กรณีไม่ถือว่าเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม	680
21.5	เลิกจ้างเป็นธรรมทั้งในทางเนื้อหาและวิธีพิจารณา	702
21.6	ผลของการเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม	708
21.6.1	กรณีให้นายจ้างรับลูกจ้างกลับเข้าทำงาน	708
21.6.2	กรณีให้นายจ้างใช้ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม	711
21.7	ข้อสังเกตเกี่ยวกับการเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม	713
21.7.1	เลิกจ้างไม่เป็นธรรมกับค่าชดเชยเป็นคนละเรื่องกัน	713
21.7.2	ไม่ต้องยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนฟ้อง	714
21.7.3	เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน	715
21.7.4	อาจตกลงสละสิทธิเรียกค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม	715
21.7.5	นายจ้างยกเหตุเลิกจ้างขึ้นอ้างในภายหลังเพื่อต่อสู้คดีได้	717
21.7.6	ลูกจ้างมีสิทธิบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้	717
21.7.7	ดอกเบี้ยสำหรับค่าเสียหายเลิกจ้างไม่เป็นธรรม	717
21.7.8	อายุความฟ้องคดีเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม	718

22	การกระทำอันไม่เป็นธรรม	719
22.1	ความหมาย	719
22.2	หลักเกณฑ์การกระทำอันไม่เป็นธรรม	720
22.2.1	การกระทำอันไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 121	720
22.2.2	การกระทำอันไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 122	725
22.2.3	การกระทำอันไม่เป็นธรรม ตามมาตรา 123	726
22.3	ผลของการกระทำอันไม่เป็นธรรม	735
22.3.1	การดำเนินคดีส่วนแพ่ง	735
22.3.2	การดำเนินคดีอาญา	738
22.3.3	การดำเนินคดีในส่วนอื่น	738
23	พนักงานตรวจแรงงานและการดำเนินคดีในชั้นพนักงานตรวจแรงงาน	742
23.1	พนักงานตรวจแรงงาน	742
23.2	อำนาจหน้าที่พนักงานตรวจแรงงาน	744
23.2.1	อำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมายคุ้มครองแรงงาน	744
23.2.2	อำนาจหน้าที่สอบสวนและมีคำสั่งกรณีนายจ้างไม่จ่ายเงิน ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานฯ	745
23.3	การตั้งคดีชั้นพนักงานตรวจแรงงาน	747
23.4	การฟ้องเพิกถอนคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานและการดำเนินคดีในชั้นศาลแรงงาน	748
24	ศาลแรงงานและการดำเนินคดีในศาลแรงงาน	757
24.1	ศาลแรงงาน	757
24.2	เขตอำนาจศาล	758
24.3	ผู้พิพากษาในศาลแรงงาน	759
24.3.1	ผู้พิพากษาศาลแรงงาน	759
24.3.2	ผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงาน	760
24.4	องค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีแรงงาน	761
24.5	แนวความคิดพื้นฐานในการดำเนินคดีแรงงาน	761

24.6	คดีแรงงาน	762
24.7	การฟ้องคดีแรงงาน	768
24.7.1	ทำเป็นคำฟ้องหรือคำร้อง	768
24.7.2	อาจมอบให้องค์กรนายจ้าง ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่รัฐฟ้องคดีแทน	769
24.7.3	ศาลอาจแต่งตั้งผู้แทนโจทก์และผู้แทนจำเลย	769
24.7.4	ผู้ฟ้องคดีต้องถูกโต้แย้งสิทธิ	769
24.7.5	หากมีขั้นตอนก่อนฟ้อง ต้องดำเนินการตามขั้นตอนเสียก่อน	771
24.7.6	คดีฟ้องเพิกถอนคำวินิจฉัยคณะกรรมการในทางแรงงาน อาจฟ้องคณะกรรมการโดยตรง	775
24.7.7	การฟ้องคดีแรงงานไม่ต้องเสียค่าขึ้นศาล	776
24.7.8	การฟ้องคดีเป็นหนังสือต้องแสดงโดยชัดแจ้ง	777
24.7.9	เสนอคดีต่อศาลแรงงานที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขต	778
24.7.10	การตรวจและสั่งฟ้อง	778
24.7.11	การตั้งฟ้อง ก่อนฟ้อง การแก้ไขคำฟ้อง ฟ้องซ้อน และฟ้องซ้ำ	779
24.8	วันนัดพิจารณา	783
24.8.1	โจทก์ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณา	783
24.8.2	จำเลยไม่มาศาลในวันนัดพิจารณา	783
24.8.3	โจทก์และจำเลยมาศาลในวันนัดพิจารณา	784
24.9	คำให้การและฟ้องแย้ง	785
24.9.1	คำให้การ	785
24.9.2	ฟ้องแย้ง	787
24.10	การกำหนดประเด็นข้อพิพาทและหน้าที้นำสืบ	790
24.10.1	ศาลกำหนดประเด็นข้อพิพาทจากคำฟ้องและคำให้การ	790
24.10.2	ศาลแรงงานมีอำนาจกำหนดลำดับการนำพยานเข้าสืบ ตามที่เห็นสมควร	791
24.11	การยื่นบัญชีระบุพยานและการสืบพยาน	791
24.11.1	การยื่นบัญชีระบุพยาน	791
24.11.2	การสืบพยานและการขานัดสืบพยาน	792

24.12	การทำคำพิพากษาและคำสั่ง	794
24.12.1	ศาลแรงงานตัดสินคดีภายใน 3 วันนับแต่คดีเสร็จการพิจารณา	794
24.12.2	คำตัดสินของศาลแรงงานถือตามเสียงข้างมาก	794
24.12.3	คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงานต้องทำเป็นหนังสือพร้อมเหตุผล	794
24.12.4	โดยทั่วไป ศาลแรงงานจะพิพากษาเกินคำขอ หรือไม่ได้กล่าวไว้ในคำฟ้องไม่ได้	795
24.12.5	คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงานมีผลผูกพันคู่ความในคดี	797
24.13	อุทธรณ์และฎีกา	798
24.13.1	คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงานอุทธรณ์ได้เฉพาะใน ปัญหาข้อกฎหมายและอุทธรณ์ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้อ่าน	798
24.13.2	อุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสืออุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ โดยยื่นต่อศาลแรงงานชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง	800
24.13.3	คู่ความอาจอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณาของศาลแรงงาน	801
24.13.4	การยื่นอุทธรณ์ไม่มีผลเป็นการทุเลาการบังคับคดี	801
24.13.5	ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษมีคำพิพากษาคำสั่งโดยเร็ว โดยถือข้อเท็จจริงตามที่ศาลแรงงานฟังมา	801
24.13.6	คู่ความอาจฎีกาคำตัดสินของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาแผนกคดีแรงงาน	802
24.13.7	ศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีแรงงานในศาลฎีกาเพื่อพิจารณาคดีแรงงาน ที่อุทธรณ์มาจากศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ	803
24.13.8	วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาและการบังคับคดี ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง	803
	บรรณานุกรม	804